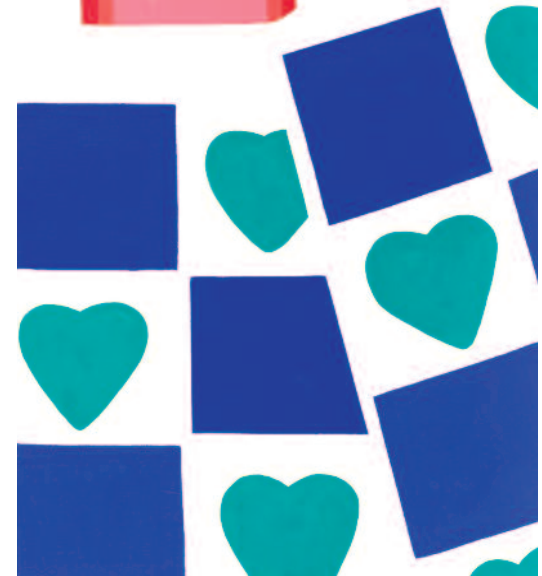
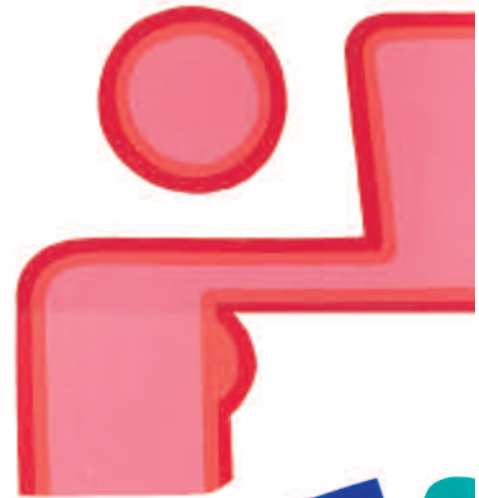

μικρός **ΚΥΚΛΟΣ**
Νίκος Παπαλουκάς

little **circle**
Nikos Papaloukas

μικρός ΚΥΚΛΟΣ

Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης, Αθήνα, Μάρτιος 2016

Μουσείο Τεχνών Λουκίας & Μιχαλάκη Ζαμπέλα, Λευκωσία, Φεβρουάριος 2017

little circle

Michael Cacoyannis Foundation, Athens, March 2016

Loukia & Michael Zampelas Art Museum, Nicosia, February 2017

Νίκος Παπαλουκάς

Nikos Papaloukas

ΛΕΥΚΩΣΙΑ 2017 NICOSIA

ΜΙΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗ ΚΑΙ ΘΕΛΚΤΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΠΑΠΑΛΟΥΚΑ

Τον Νίκο Παπαλουκά τον γνώρισα στο τέλος της δεκαετίας του '90, όταν εγώ δίδασκα Ιστορία της Τέχνης στη Σχολή Καλών Τεχνών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και εκείνος ήταν νεόφερτος φοιτητής από την Κύπρο. Θυμάμαι ότι πρόσεχα ιδιαίτερα την δουλειά των Κυπρίων σπουδαστών, όχι μόνο γιατί η Κύπρος ήταν ο τόπος και της δικής μου ιδιαίτερης καταγωγής, αλλά γιατί πίστευα ή μάλλον διαισθανόμουν, ότι οι κάτοικοι αυτού του μικρού τόπου με την μεγάλη και βαρυσήμαντη ιστορία, κληρονομούσαν, εδώ και αιώνες, από γενιά σε γενιά, μια εντυπωσιακή δεξιοτέχνα σχετικά με την κατασκευαστική δομή και το χρώμα. Στα σύντομα χρονικά διαστήματα που βρισκόμουν στο νησί για να εκπληρώσω κάποιες πολιτιστικές αποστολές ή για να διδάξω, διαπίστωνα με μεγάλη επίσης έκπληξη και όχι λιγότερη συγκίνηση, ότι οι περισσότεροι άνδρες και γυναίκες των χωριών αλλά και των αστικών κέντρων, ήταν, και εξακολουθούν να είναι, φανατικοί ερασιτέχνες γλύπτες και ζωγράφοι. Θα έλεγα μάλιστα, ότι η περίπτωση του Κώστα Στάθη(1913-1987) από τον Ασκά –το εξαιρετικό ταλέντο του οποίου δυστυχώς καταξιώθηκε πολύ αργά– είναι η πειστικότερη απόδειξη των σκέψεων που κατέθεσα παραπάνω. Πώς γίνεται ένας άνθρωπος που δεν πρόλαβε καν να ολοκληρώσει τις σπουδές του στην Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας –λόγω του επερχόμενου πολέμου και της προσωπικής του ανέχειας– να μας κληροδοτήσει ένα πραγματικά πρωτοποριακό έργο, ζώντας μάλιστα σε πλήρη κοινωνική απομόνωση στο χωριό του τον Ασκά; Φαίνεται ότι αντίθετα με την επικρατούσα άποψη, ένας νέος δημιουργός δεν χρειάζεται να είναι μόνιμος τρώφιος των μητροπολιτικών κέντρων του εξωτερικού, προκειμένου να φιλοτεχνήσει έργο αξιόλογο που να συμβαδίζει με την σύγχρονη πολιτισμική πραγματικότητα.

Αυτά σκεπτόμουν όταν, μετά από 16 περίπου ολόκληρα χρόνια, ξανασυνάντησα τον Νίκο Παπαλουκά στο εργαστήρι του στην παλιά Λευκωσία. Αφού είδα ένα ικανοποιητικό μέρος της δουλειάς του (μικρούς πίνακες ή μεγάλα πολύπτυχα σε ακρυλικό, κολάζ τα οποία φιλοτέχνησε κατά την περίοδο των Μεταπτυχιακών σπουδών του στην Αγγλία, ακόμη και κοσμήματα από μέταλλο σε πολύ πρωτότυπα σχήματα), του είπα αυθόρμητα ότι εντυπωσιάστηκα πολύ από την ωριμότητα, την αψεγάδιαστη δομή και το νεανικό σθένος των έργων του. Για μένα, ο Νίκος Παπαλουκάς είναι μια ακόμη περίπτωση δημιουργού που αν και ζει και εργάζεται σε μια αρκετά κλειστή πολιτισμική περιφέρεια όπως η Κύπρος, αξιοποιεί σε μεγάλο βαθμό, όχι μόνο την μοντέρνα και σύγχρονη καλλιτεχνική παιδεία, αλλά και την ίδια την εικαστική παράδοση του τόπου του.

Ωστόσο, συμβαίνει συχνά, εμείς οι ιστορικοί της τέχνης, όταν γνωρίζουμε έναν νέο δημιουργό, να σπεύδουμε να του αποδώσουμε μια «καλλιτεχνική ταυτότητα» ως επί το πλείστον βασιζόμενοι στις επιδράσεις που δέχτηκε από καλλιτέχνες και κινήματα της μοντέρνας ή μεταμοντέρνας παράδοσης. Το να αναγνωρίσει π.χ. κανείς στο έργο του Νίκου Παπαλουκά την επίδραση του Cezanne, του Matisse, ή του Picasso, είναι κάτι χρήσιμο αλλά όχι επαρκές, διότι έτσι και αλλιώς, ολόκληρη η καλλιτεχνική παραγωγή του περασμένου αιώνα στηρίζεται και εμπνέεται από τους κορυφαίους αυτούς δημιουργούς. Επομένως, το ζητούμενο δεν είναι να αναγνωρίσει κανείς την επίδραση των γυναικείων γυμνών του Matisse ή της συνθετικής περιόδου του Picasso στα έργα του Νίκου Παπαλουκά, αλλά να κατανοήσει με ποιον τρόπο ο Νίκος Παπαλουκάς, ή οποιοσδήποτε άλλος προικισμένος δημιουργός, αξιοποιεί και μεταστοιχειώνει εικαστικά αυτά που διδάχθηκε από τους μεγάλους αυτούς κλασικούς του μοντερνισμού. Εξάλλου, από την περίοδο των αρχών του περασμένου αιώνα μέχρι τις μέρες μας, μεσολάβησαν πολλές εξελικτικές φάσεις του μοντερνισμού, οι οποίες, χωρίς να απομακρυνθούν ουσιαστικά από τις καθοριστικές κατακτήσεις των επαναστατικών πρωτοποριών, ενσωμάτωσαν στο πεδίο της τέχνης νεότερες αισθητικές ιδεολογίες και τάσεις, όπως η κουλτούρα της Pop Art, ο μινιμαλισμός, ο μετα-στρουκτουραλισμός, η αισθητική της νέας παραστατικότητας, η video-Art και οι νέες τεχνολογίες.

Ο Νίκος Παπαλουκάς είναι ένας λιτός, ήπιος και συχνά λυρικός αφηγητής, ο οποίος, ανεξάρτητα από τα θέματα που πραγματεύεται, αναζητά πάντα το ουσιώδες. Τοπία, άνθρωποι, ζευγάρια ερωτικά, πουλιά, θέματα μυθολογικά, η τραγωδία της τουρκικής εισβολής του '74 σε μια πολύ ιδιαίτερη αφήγηση, το θαυμάσιο πολύπτυχο του χορού, αλλά και ξανθά κορίτσια στην παραλία, όμοια με γεωμετρημένα κοψίματα από φανταχτερές, χρωματιστές κόλλες, αποτελούν μερικές από τις σειρές των τελευταίων χρόνων, που αναδεικνύουν την συνειδητή πορεία του νέου δημιουργού προς μια βαθιά βιωμένη (μορφολογικά όσο και οντολογικά), γεωμετρική αφαίρεση. Πρόκειται για μια πορεία αναζήτησης της ουσίας των πραγμάτων και της ίδιας της ζωής στην σύγχρονη καθημερινότητά της, μέσα από ασκήσεις γεωμετρικής σύνθεσης που επιζητούν να καταλήξουν στην πιο λιτή και απέρριπτη απλούστευση. Τα κολάζ του 2011 και τα ακρυλικά σε καμβά του 2012, αποτελούν εξαιρετικά δείγματα αυτής της προσπάθειας. Κοιτάζοντάς τα έχει κανείς την εντύπωση ότι έστω και μια γραμμή αν αφαιρεθεί, ο πίνακας θα χάσει τη ιδιαίτερα μελετημένη δομική ισορροπία του.

Κάτι που θα ήθελα επίσης να επισημάνω, είναι ότι από τα έργα του Νίκου Παπαλουκά δεν λείπουν οι μνήμες από την σκληρή αλλά εμπνευσμένη προσπάθεια χαρισματικών Κυπρίων δημιουργών, όπως π.χ. ο Χριστόφορος Σάββα, οι οποίοι συνέβαλαν στην διαμόρφωση ενός αξιόλογου περιφερειακού μοντερνισμού, εμπλουτισμένου από το φως, το χρώμα και τα ταπεινά χρηστικά υλικά της καθημερινής (αγροτικής) ζωής των Κυπρίων. Είμαι μάλιστα σίγουρη, ότι ο Νίκος Παπαλουκάς κατάλαβε σε βάθος, μελετώντας τον Χριστόφορο Σάββα ή τον Γιώργο Πολυβίου Γεωργίου, ότι ο καλλιτέχνης που δεν έχει κατανοήσει τον εαυτό του, δηλαδή τα βιώματα του άμεσου περιβάλλοντός του, δεν μπορεί και να διεκδικήσει την οικουμενικότητα. Έργα όπως το « Καφενείο» 1 και 2 του 2007 ή το « Μπαλκόνι» του 2008, αποτελούν κατά τη γνώμη μου υποδειγματικές μεταστοιχειώσεις –γεμάτες φως, χρώμα και ρυθμό– του κυπριακού μεσογειακού τοπίου. Δεν χρειάζεται βέβαια να τονίσω εδώ ότι ο Νίκος Παπαλουκάς δεν είναι τοπιογράφος, ή ζωγράφος του καθημερινού αστικού τοπίου, όπου και να βρίσκεται αυτό. Όλα αυτά

τα θέματα, ακόμη και τα μυθολογικά του, όπου αρχαίοι ήρωες, ερωτευμένοι Κένταυροι που αρπάζουν νύμφες και γενναίες Αμαζόνες, ζουν το δικό τους δράμα μέσα σε αστικά τοπία και σύγχρονες λεωφόρους, αποτελούν ένα πλούσιο πολιτισμικό και φαντασιακό μίγμα, το οποίο παράλληλα με την τρυφερά χιουμοριστική αφήγηση, έχει ως πρωταρχική έγνοια τον ρυθμό και την φόρμα. Τελειώνω, σημειώνοντας κάτι που διαισθάνθηκα σχετικά με τον τρόπο που ο ίδιος αντιμετωπίζει τη δουλειά του. Η σοβαρότητα και η μεθοδικότητά του δεν τον εμποδίζουν από το να είναι σεμνός και ταπεινός και να αφήνει να διαφανεί στα έργα του ένα είδος μειλίχιου, αδήλωτου, αλλά οπωσδήποτε υπαρκτού χιούμορ. Αυτό ακριβώς τον εμποδίζει να καθηλώνεται ναρκισσιστικά σε διάφορες, επιτυχημένες φάσεις της δουλειάς του. Ο τόπος μας είναι μικρός, κλειστός και είναι εύκολο, παίρνοντας τον εαυτό σου πολύ στα σοβαρά, να χάσεις τελείως την σοβαρότητά σου.

ΝΙΚΗ ΛΟΪΖΙΔΗ

*Ομότιμη Καθηγήτρια Ιστορίας της Τέχνης
Τμήματος Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης
Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών Αθήνας*

A DELIGHTFUL AND CHARMING ENCOUNTER WITH PAPALOUKA'S WORK

I first came across Nikos Papaloukas by the end of the 1990s when I was teaching Art History at the Aristoteles University of Fine Arts of Salonica with him being one of the new coming students from Cyprus. I remember me keeping an eye on young Cypriot students, not just because Cyprus is my homeland of origin, but also because I've always believed or felt moreover, that the people of this small place with their great and profound history have inherited throughout the ages an impressive skill of dealing with structure and colour. During the few times I happened to be on the island, whether to attend to cultural missions or to teach, I've always discovered with big surprise and not less emotion that most of the people throughout rural and urban areas have always been and still are avid amateur sculptors and painters. I would even say, in the case of Kostas Stathis (1913-1987) from Askas –his excellent talent being recognised unfortunately very late– is a convincing proof of the above thoughts.

How is it possible, that somebody who didn't even finish his studies in Athens because of the approaching war and his personal poverty, to have given us such a pioneer legacy, living at the same time in complete social isolation in his village Askas? It seems that –as opposed to common dominating beliefs– a rising artist and creator doesn't have to be constantly nourished by metropolitan centres of abroad in order to be on the highest level of his time.

This is what I was thinking of, when I visited again Nikos Papaloukas in his atelier in Nicosia. Once I had seen quite a number of his recent works (small and bigger paintings, polypticha in acrylic or collages that he completed during his master's studies in England, or even metallic jewelry in different original shapes) I spontaneously showed my enthusiasm about the maturity, the flowless shapes and the juvenile strength of his work. For me, Nikos

Papaloukas is another case of an artist, who despite the fact that he resides and works in a rather peripheral cultural region, in Cyprus, he manages to make an excellent use not only of modern and artistic education, but also of the whole artistic tradition of his country.

Nevertheless, it so often happens, that we being Art Historians tend to rush into giving an artistic identity whenever we come to meet an artist, mainly based upon influences he has had through Artists and movements of Modern or Postmodern tradition. It is of course helpful to recognise in Papalouka's work influences from Cezanne, Matisse or Picasso but however inadequate, as it's the whole artistic production of the last century that has been inspired or based upon these great artists. Therefore, the point isn't the fact that one might recognise in Papalouka's work the influence of female nude of Matisse, or Picasso's compositional period, but to better understand the way Papaloukas—or any other gifted artist—uses, applies and optimizes artistically all of what he has been taught by all these great figures of Modernism. Besides that, from the beginning of the last century up to nowadays, there have been a lot of evolutionary stages in modernism, that have embodied new aesthetic ideologies and tendencies within the field of Art, like the culture of Pop-Art, Minimalism, Poststructuralism, the aesthetics of new graphics, Video-Art or New Technologies, without having to give up any conquered revolutionary avant-gardistic ideas.

Nikos Papaloukas is a plain and gentle, often lyric narrator, who always seeks for the spirit, regardless of the matters he is dealing with. Landscapes, people, erotic couples, birds, mythological themes, the tragedy of the Turkish invasion of 1974 in a very special narrative figure, the wonderful polyptichon of dance, as well as blond girls on the beach, geomatically scissored from flashy coloured paper, are some of recent years' series that show the artist's conscious course towards a deeply researched geometrical abstraction (both morphologic and substancial). It's about a quest for the actual substance of things and life itself in its modern everyday life throughout exercises of geometrical composition that seek to reach for a somehow plain and clean-cut simplification. The collage works of 2011 as well as the acrylic ones on canvas of 2012 are perfect samples of this effort.

One might think after looking at them for quite some time, that taking even a simple line away from them, this might take their special structural balance away.

Something I would like to point out, too, is that memories of the tough but well inspired efforts of charismatic Cypriot painters are always present in Papalouka's works; these painters contributed to the development of a considerable peripheral Modernism, enriched by light, colour and humble materials of Cypriot everyday rural life. I am pretty sure, that Nikos Papaloukas by studying the works of Christoforos Savva or Giorgos Polyviou Georgiou for example, realized in depth that an artist who hasn't understood himself, thus not having filtered all the experiences of his next environment could never stand up for universality. Works like the 'Kafenion' 1 and 2 of 2007 or the 'Balcony' of 2008 are in my opinion works par excellence of artistic transformation—full of light, colour and rhythm—of cyprus mediterranean landscape. Of course, I don't need to stress that Nikos Papaloukas is not a landscape painter or an artist of everyday urban life, wherever this might be. All of these themes, even mythological ones where ancient heroes or centaures in love grab nymphs and brave amazones, witness their own drama within urban landscapes and modern avenues; they are a rich cultural and fantasy mixture, that deals first and last with rhythm and form in a gentle humoristic narration.

I would like to finish with something I felt about the way the artist faces his work. His seriousness and discipline do not keep him up from being modest and humble, a fact that shows up in his works in form of a smooth and charming, undeclared yet existing humor. This is what prevents him from acting narcissically in different successful periods of his work. Our country is a small and closed place and it's very easy to lose your seriousness if you take yourself too seriously.

NIKI LOIZIDI

Professor of Art History

*Department of Theory and History of Art
University of Fine Arts, Athens*

Translated from Greek by A. Pavlou

Ο Νίκος για μένα είναι ένα πρόσωπο στον χώρο των εικαστικών τεχνών καινούργιο, ανανεωμένο, και ήρθε σήμερα, με τη δική του κατάθεση, να μας πει πράγματα καινούργια. Κατάφερε, όπως λέει ο Μπωντλιέρ, να μπει μέσα στο άγνωστο και να κομίσει το καινούργιο. Η αναμέτρηση με το άγνωστο, που είναι το αίνιγμα της ζωής, αλλά και, της τέχνης, είναι εκείνη που δίνει τις νέες σχέσεις προς τα πράγματα. Ο Νίκος έχει κατορθώσει να κομίσει νέες σχέσεις προς τα πράγματα.

Όλος του ο αγώνας, ύστερα από τις γερές σπουδές που έκανε σε Κύπρο, Ελλάδα και Αγγλία, ήταν να μάθει την εικαστική γλώσσα. Μια γλώσσα δύσκολη, που δεν μαθαίνεται εύκολα. Την έμαθε. Ξέρει καλά το αλφάβητό της, τη γραμματική της, το συντακτικό της. Θα δείτε τους πίνακες και θα καταλάβετε τι εννοώ. Εννοώ, όταν δομεί αποδομεί και όταν αποδομεί, δομεί.

Μέσα από την αφαιρετικότητα, που είναι η ύψιστη μορφή ελευθερίας, καταφέρνει να βρει τους σπάνιους συνδυασμούς, γι' αυτό και οι πίνακές του διαπνέονται από το παιγνίδι της μοντέρνας τέχνης, η οποία ξεκινά από τον Σεζάν, τον Ματίς, τον Λεζέ, τον Μπρακ, τον Πικάσο, τον Χουάν Γκρι, από τον Μόραλη και άλλους. Ο Νίκος κατέχει καλά αυτή τη γλώσσα, αλλά πάει πιο πέρα και κομίζει τον δικό του λόγο. Στην τέχνη, είναι πολύ σημαντικό να βρεις τη μοναδικότητά σου. Όπως του έγραψα προ ολίγου στο βιβλίο, «βρήκες την εικαστική σου ψυχή, με όλες τις δυνατές προεκτάσεις της κι έτσι κατορθώνεις ανεπανάληπτα το εικαστικό γεγονός».

Οι πλείστοι δεν καταφέρνουν να παρουσιάσουν ούτε ποιητικό ούτε εικαστικό γεγονός. Δεν τα καταφέρνουν, γιατί δεν έχουν από τη μια την κατοχή της γλώσσας της τέχνης και από την άλλη, την έμπνευση. Λείπει η αναμέτρηση με το άγνωστο, το απ' αλλού φερμένο. Ο Νίκος τα καταφέρνει. Πατά γερά στη γη και έχει τόπο. Ο τόπος αυτός είναι

η Κύπρος, η Ελλάδα, με τη δική τους μυθολογία, τη δική τους ιστορία. Γίνεται και ποιητικός. Η Ποίηση είναι κάτι το διαχρονικό, κάτι το αιώνιο. Ο Ποιητικός λόγος όταν γίνεται ζωγραφική καταφέρνει να δώσει μορφή, γίνεται αυτό που έλεγε ο Αριστοτέλης (τέλος γαρ η μορφή), δηλαδή, κατορθώνει το εύμορφο, την ομορφιά. Τι άλλο επιδιώκει η τέχνη παρά την ομορφιά; Αυτή η ομορφιά είναι αισθητική, αλλά και πνευματική. Είναι το ζητούμενο για να μπορέσει ο άνθρωπος να ζήσει μια δεύτερη κατάσταση από τη συνήθη της, φωτογραφική ή βιολογική. Η δεύτερη αυτή κατάσταση υπάρχει στο έργο του Νίκου.

Ανάφερα προηγουμένως τη λέξη «παιγνίδι». Ο Νίκος ενώ παίζει, δεν παίζει. Έχει το ειρωνικό στοιχείο. Έχει, πολλές φορές, τη σάτιρα. Μπορεί να διακωμωδήσει, ενώ ταυτόχρονα, παραπέμπει. Η τέχνη είναι μια συνεχής παραπομπή. Ο Νίκος έμαθε τη γλώσσα της αναγωγής. Χωρίς τη γνώση της αναγωγής, δεν μπορείς να γράψεις ούτε ποίηση, ούτε μουσική και, προπαντός, το πιο δύσκολο, να καταφέρεις να δώσεις το εικαστικό γεγονός.

Η ζωγραφική, όπως έλεγε και ο αρχαίος Σιμωνίδης, είναι «σιωπηλή» ποίηση και η ποίηση είναι «ομιλούσα» ζωγραφική. Αυτά τα δύο τα συναιρεί και καταφέρνει να μας δώσει το σημαντικό, το σπουδαίο και τέλειο, όπως θα έλεγε ο Αριστοτέλης, εικαστικό δρώμενο. Απόψε είμαστε στα δρώμενα του Νίκου. Τα δρώμενα αυτά έχουν την ικανότητα να μας μιλήσουν για τον τόπο, αλλά και, για την διατύπωση. Πρόκειται για μια έκφραση του Αρτούρ Ρεμπώ, που έλεγε: *βιαστικός για να βρω τον τόπο και την διατύπωση (pressé de trouver le lieu et la formule)*. Το να έχεις τόπο, π.χ. ο Ελύτης ποιο τόπο έχει; Την Ελλάδα. Ο Θεοδωράκης ποιο τόπο έχει; Την Ελλάδα. Ο Ρίτσος ποιο τόπο έχει; Την Ελλάδα. Ο Νίκος έχει την Ελλάδα και η Ελλάδα του λέγεται και Κύπρος.

Η πάνω σειρά, «Ο κόσμος της Κύπρου», είναι ο σύγχρονος κόσμος της Κύπρου κι όχι εκείνος του Διαμαντή. Σύγχρονος και μοντέρνος, δηλώνει την πραγματική ψυχή της Κύπρου, με τον τρόπο που ξέρει ο Νίκος να την δίνει. Επειδή είμαι απ' εκείνους που αγαπούν τους νέους θορύβους και τον έρωτα (Α. Ρεμπώ), μπορείτε να απολαύσετε

αυτούς τους νέους θορύβους, δηλαδή τις νέες σχέσεις προς τα πράγματα, που είναι η τέχνη, και τον ξεχωριστό ερωτισμό που βρίσκεται μέσα στα χρώματα και στην ικανότητα του Νίκου με το ελάχιστο να μας δίνει και να μας παραπέμπει στο μέγιστο.

Να συγχαρώ τον Νίκο γι' αυτή του την επιτυχία και επίτευξη. Πιστεύω ότι είναι ένα κατόρθωμα. Να του ευχηθώ σε ανώτερα, γιατί πάντα υπάρχουν ανώτερα. Η κλίμακα είναι άπειρη και ο καθένας μας καλείται να αναμετρηθεί μαζί της και ν' ανέβει ένα-ένα τα σκαλοπάτια της.

Συγχαρητήρια, Νίκο. Σας καλώ να απολαύσετε την υπέροχη αυτή έκθεση από ένα νέον άνθρωπο πολλά υποσχόμενο, αλλά, και που πολλά έχει ήδη πραγματώσει. Είναι η δική του έμπρακτη κατάθεση, η οποία δεν μπορεί να αμφισβητηθεί εύκολα.

Δρ ΚΛΕΙΤΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Πρόεδρος Φιλοσοφικής Εταιρείας Κύπρου και

Πρόεδρος της Εθνικής Εταιρείας Ελλήνων Συγγραφέων Κύπρου

LITTLE CIRCLE EXHIBITION PROLOGUE BY Dr. KLITOS IOANNIDES

Nikos is, for me, a person new, refreshing, in the realm of visual arts, and he has come today with his own testament to tell us things new. He has managed, as Baudelaire said, to enter into the unknown and bring the new. The confrontation with the unknown, which is the enigma of life, as well as of art, is what gives the new relationships with things. Nikos has achieved to bring new relationships with things.

His entire struggle, following solid studies in Cyprus, Greece and England, was to learn the visual language. Language difficult, that is not easy to learn. He did learn it. He knows its alphabet well, its grammar, its syntax. You will view the paintings and will understand what I mean. I mean that, when he constructs, he deconstructs and when he deconstructs, he constructs.

Via abstraction, which is the ultimate form of freedom, he manages to find the rare combinations, thus his paintings are permeated with the game of modern art, which begins with Cezanne, Matisse, Leger, Braque, Picasso, Juan Gris, by Moralis and others. Nikos knows this language well, but moves beyond it and brings his own logos. «In art, it is crucial for one to find one's uniqueness. As I just noted for him in the book, you have found your visual soul, with all its possible potentialities and thus you attain, uniquely, the visual event».

Most are unable to present either a poetic or, a visual event. They are unable because they have, neither possession of the language of art, nor, inspiration. What is absent is the confrontation with the unknown, the “what” from elsewhere brought forth. Nikos manages it. He stands solidly on the ground and has his place. This place is Cyprus, Greece, with their own mythology, their own history. He becomes poetic, as well. Poesy is a diachronic something, something eternal. Poetic logos, when it becomes painting,

manages to give form, it becomes what Aristotle said “telos gar e morphe”, in other words, achieves the “eumorpho”, beauty. What does art seek, but beauty? This beauty is aesthetic, as well as spiritual. It is what is sought for, that Human Beings may experience an existence additional to the usual photographic or biological one. This additional existence is present in Nikos’s work.

Earlier on, I mentioned the word “game”. Nikos whilst playing the game, he does not play it. He has the ironic element. He, often, has satire. He can lampoon whilst simultaneously making a reference. Art is a continual reference. Nikos has learned the language of anagoge. Without the knowledge of anagoge, one is unable to write poetry, music and, especially, the hardest, to deliver the visual event.

“Painting”, as the ancient Simonides said, is “silent poetry, and poetry is painting that speaks”. In the synaeresis of these two, he succeeds in giving us the significant, the important and perfect, as Aristotle would have said, visual “dromeno” (ritual). Tonight we are at Nikos’s “dromena”. These “dromena” have the ability to speak of the place, as well as of the formulation. It is about a phrase by Arthur Rimbaud that said: “presse de trouver le lieu et la formule” (“pressed to find the place and the formulation”). To have a place, for example, Elytis, which place does he have? Greece. Theodorakis, which place does he have? Greece. Ritsos, which place does he have? Greece. Nikos has Greece and his Greece is called Cyprus.

The upper row of paintings [on the wall], “The World of Cyprus”, is the contemporary world of Cyprus and not the one of Diamantis. Contemporary and modern, it testifies to the real soul of Cyprus, in the way that Nikos knows how to present. Because I am one of those who love new noises and eros (as Rimbaud said) you may enjoy these new noises, in other words, the new relationships with things, that is art, and the particular eroticism that is in the colours and in Nikos’s ability, with the least to give us and refer us to the greatest.

Let me congratulate Nikos on this success and accomplishment. I believe it is an achievement. Let me wish that he will go on to higher things, for there always are higher things to be had, still. The ladder is limitless and each one of us is summoned to confront it and climb its rungs, one by one.

Congratulations, Niko. I invite you all to enjoy this lovely exhibition by a young man of much promise, but one who, also, has already much done. It is his own testament realized, which cannot easily be disputed.

Dr KLITOS IOANNIDES

President of the Cyprus Philosophy Society

President of the National Society of Greek Authors in Cyprus

Translated from Greek by: Cleri Machlouzarides

Σάλπισμα. 2016, ακρυλικό σε καμβά, 182 x 91 εκ.
Fanfare. 2016, acrylic on canvas, 182 x 91 cm

Νεαρός κιθαρωδός. 2015,
ακρυλικό σε καμβά, 180 x 90 εκ.
Young guitarist. 2015,
acrylic on canvas, 180 x 90 cm

Χορός, 2016, ακρυλικό σε καμβά, 182 x 365 εκ.
Dance, 2016, acrylic, 182 x 365 cm

Φιλί. 2015, ακρυλικό σε καμβά, 60 x 90 εκ.
Kiss. 2015, acrylic on canvas, 60 x 90 cm

Ζευγάρι. 2015. ακρυλικό σε καμβά, 60 x 90 εκ.
Couple. 2015, acrylic on canvas, 60 x 90 cm

Ερωτικό. 2014, ακρυλικό σε καμβά, 140 x 90 εκ.
Erotic, 2014, acrylic on canvas, 140 x 90 cm

Ερωτικό. 2014, ακρυλικό σε καμβά, 90 x 140 εκ.
Erotic, 2014, acrylic on canvas, 90 x 140 cm

Διάλογοι. 2014, ακρυλικό σε καμβά, 50 x 70 εκ.
Dialogues. 2014, acrylic on canvas, 50 x 70 cm

Διάλογοι. 2014, ακρυλικό σε καμβά, 50 x 70 εκ.
Dialogues. 2014, acrylic on canvas, 50 x 70 cm

Στάση λεωφορείου. 2014-15, ακρυλικό σε καμβά, 140 x 90 εκ.
Bus station. 2014-15, acrylic on canvas, 140 x 90 cm

Γεύμα. 2014-15, ακρυλικό σε καμβά, 90 x 140 εκ.
Lunch. 2014-15, acrylic on canvas, 90 x 140 cm

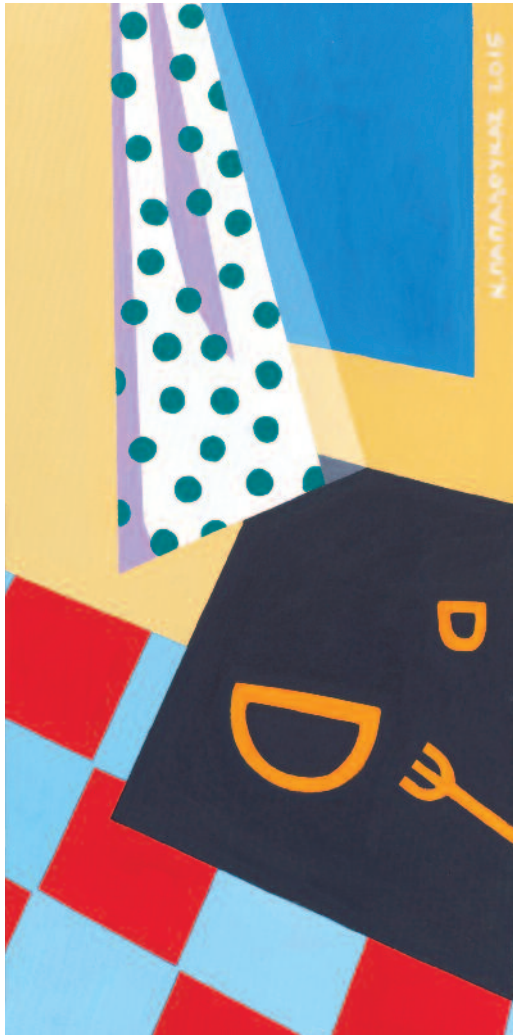
Η ΠΑΡΑΛΟΟΥΚΡΕ 16

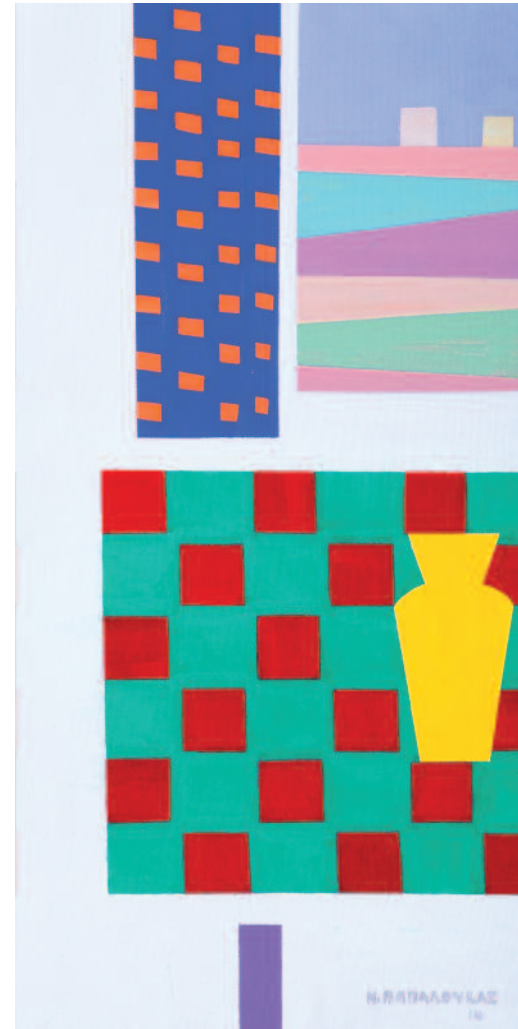
Η Κόρη του Διόνυσου. 2015, ακρυλικό σε καμβά, 50 x 70 εκ.
The daughter of Dionysus. 2015, acrylic on canvas, 50 x 70 cm

Γυναίκα με καπέλο. 2015, ακρυλικό σε καμβά, 50 x 70 εκ.
Woman with a hat. 2015, acrylic on canvas, 50 x 70 cm

Ανοικτό παράθυρο. 2015,
ακρυλικό σε καμβά, 78 x 38 εκ.
Open window. 2015, acrylic on canvas, 78 x 38 cm

Ανοικτό παράθυρο. 2014,
ακρυλικό σε καμβά, 78 x 38 εκ.
Open window. 2014, acrylic on canvas, 78 x 38 cm

Εσωτερικό. 2015, ακρυλικό σε καμβά, 50 x 40 εκ.
Indoor. 2015, acrylic on canvas, 50 x 40 cm

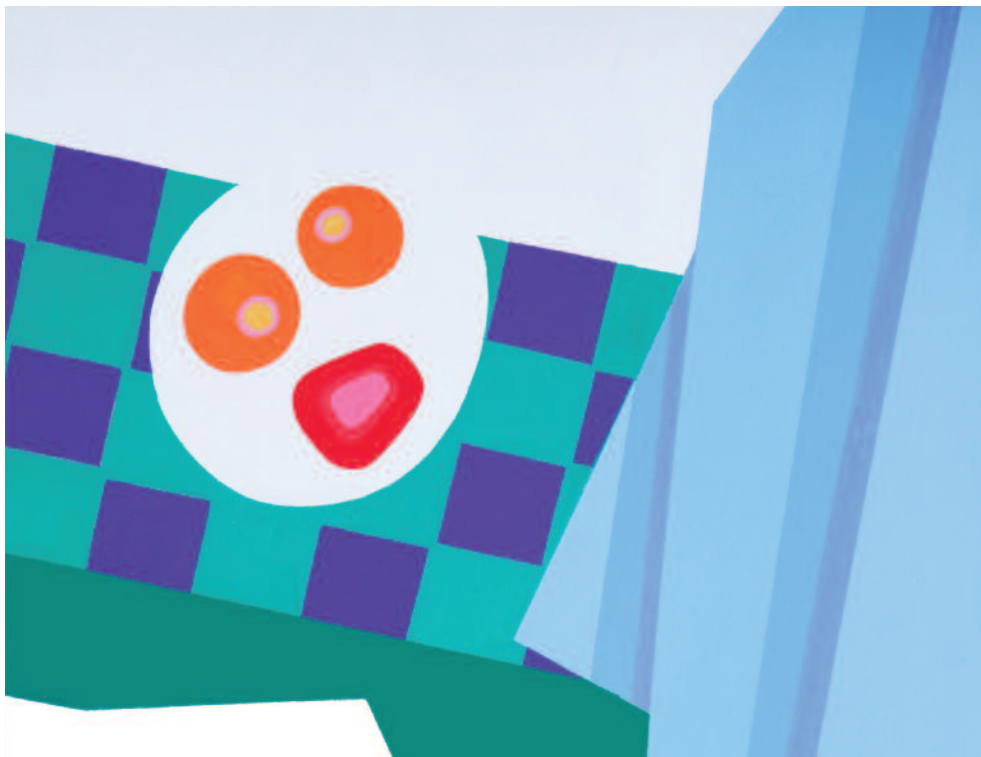
Εσωτερικό. 2015, ακρυλικό σε καμβά, 50 x 40 εκ.
Indoor. 2015, acrylic on canvas, 50 x 40 cm

Εσωτερικό. 2014, ακρυλικό σε καμβά, 50 x 70 εκ.
Indoor. 2014, acrylic on canvas, 50 x 70 cm

Ανοιχτό παράθυρο. 2014, ακρυλικό σε καμβά, 70 x 50 εκ.
Open window. 2014, acrylic on canvas, 70 x 50 cm

Σύνθεση, 2014, ακρυλικό σε καμβά, 46 x 66 εκ.
Composition. 2014, acrylic on canvas, 46 x 66 cm

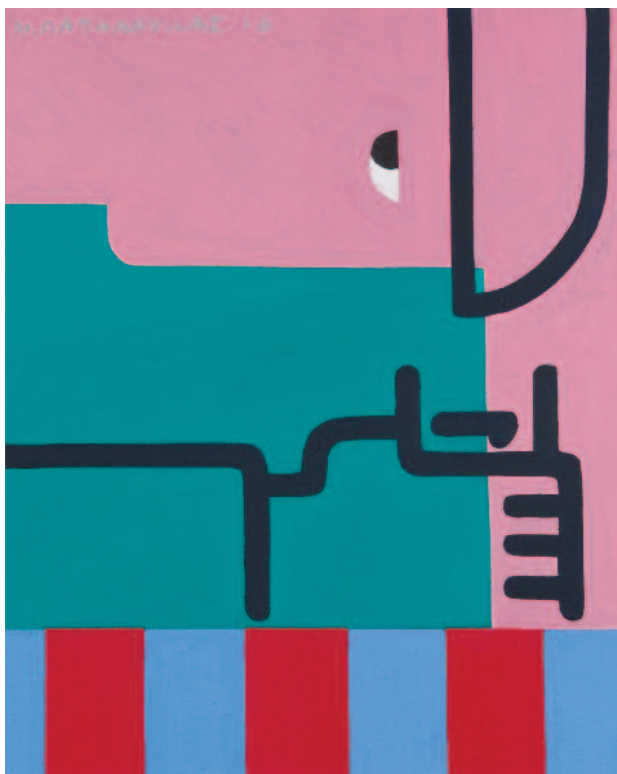
Σύνθεση, 2014, ακρυλικό σε καμβά, 66 x 46 εκ.
Composition. 2014, acrylic on canvas, 66 x 46 cm

Εξωτερικό. 2016, ακρυλικό σε καμβά, 40 x 50 εκ.
Outdoor. 2016, acrylic on canvas, 40 x 50 cm

Εσωτερικό. 2016, ακρυλικό σε καμβά, 50 x 40 εκ.
Indoor. 2016, acrylic on canvas, 50 x 40 cm

Στο μπαρ. 2016, ακρυλικό σε καμβά, 50 x 40 εκ.
At the bar. 2016, acrylic on canvas, 50 x 40 cm

Έκπληξη. 2015, ακρυλικό σε καμβά, 50 x 40 εκ.
Surprise. 2015, acrylic on canvas, 50 x 40 cm

Στη πλατεία. 2016, ακρυλικό σε καμβά, 51 x 76 εκ.
At the square. 2016, acrylic on canvas, 51 x 76 cm

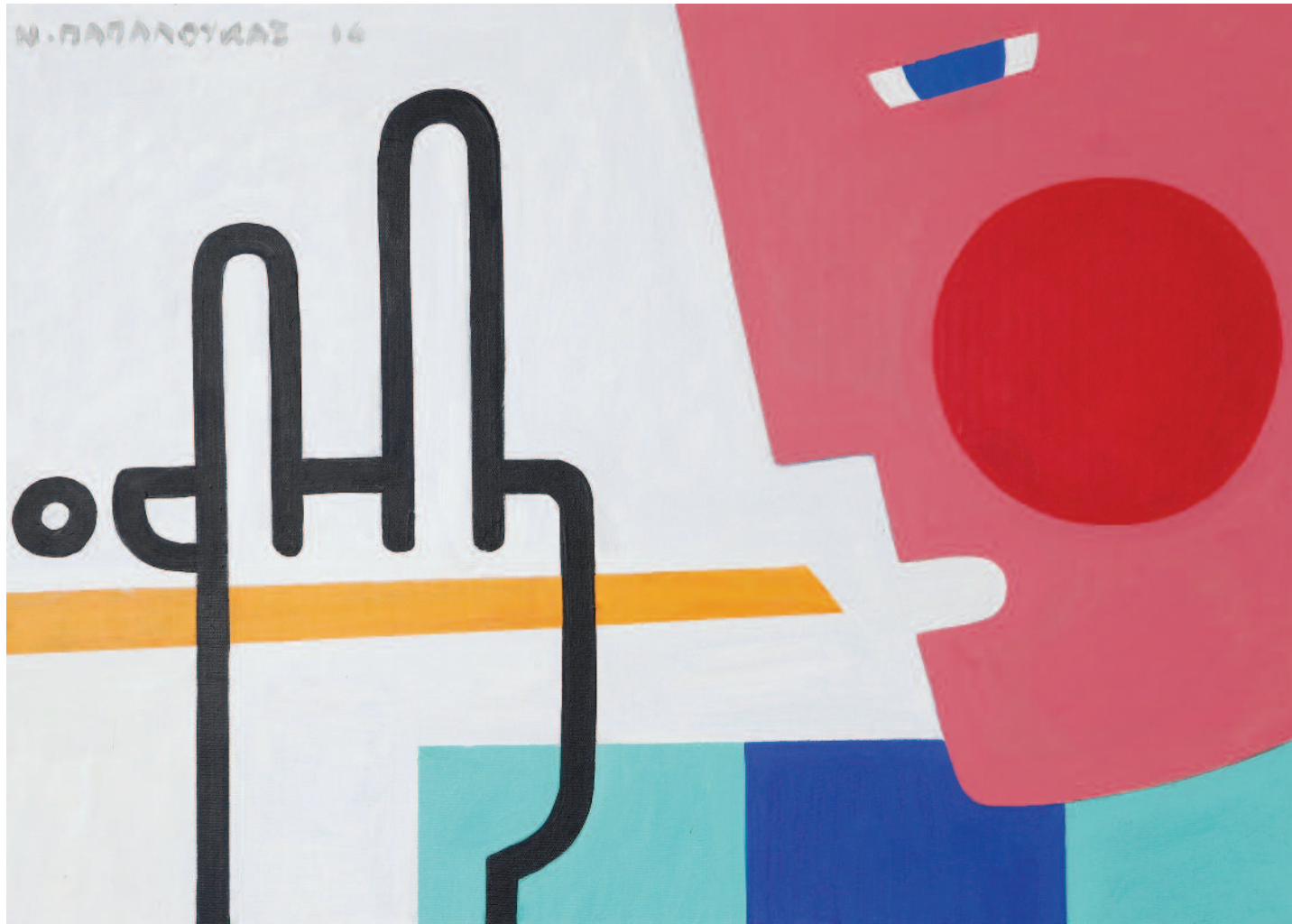
Νεαρός με φουλάρι. 2016, ακρυλικό σε καμβά, 50 x 40 εκ.
young man with a scarf. 2016, acrylic on canvas, 50 x 40 cm

Καπνιστής. 2016, ακρυλικό σε καμβά, 50 x 40 εκ.
Smoker. 2016, acrylic on canvas, 50 x 40 cm

Κόκκινο κρασί. 2016, ακρυλικό σε καμβά, 70 x 50 εκ.
Red wine. 2016, acrylic on canvas, 70 x 50 cm

Τρομπετίστας, 2016, ακρυλικό σε καμβά, 50 x 70 εκ.
Trumpeter, 2016, acrylic on canvas, 50 x 70 cm

Πρώτο ραντεβού. 2016, ακρυλικό σε καμβά, 91 x 91εκ.
First date. 2016, acrylic on canvas, 91 x 91 cm

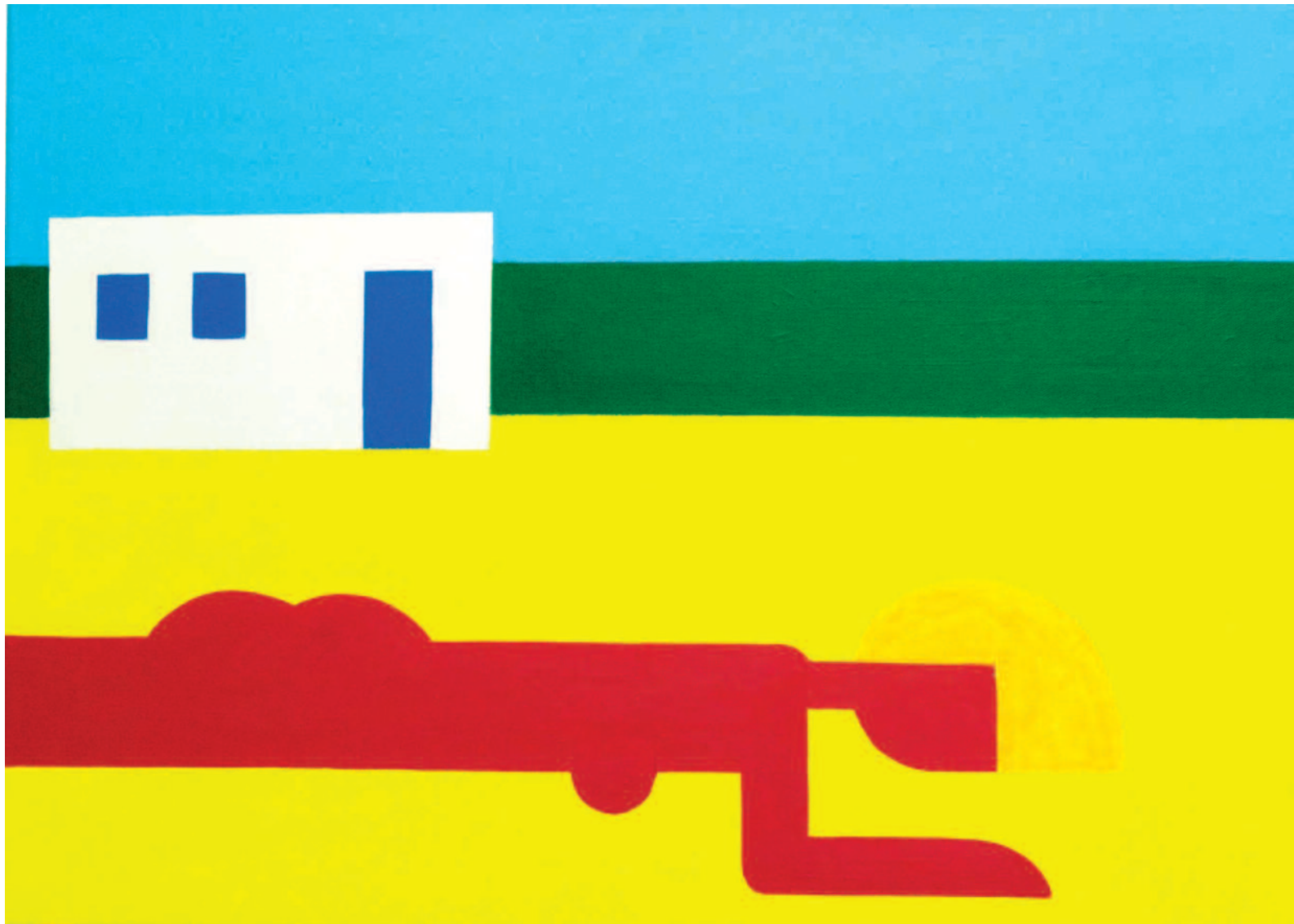
Διάλογοι. 2010, ακρυλικό σε καμβά, 78 x 240 εκ.
Dialogues. 2010, acrylic on canvas, 78 x 240 cm

Διάβαση. 2011, ακρυλικό σε καμβά, 100 x 150 εκ.
Crossing. 2011, acrylic on canvas, 100 x 150 cm

Ερωτικό. 2014-15, ακρυλικό σε καμβά, 140 x 50 εκ.
Erotic. 2014-15, acrylic on canvas, 140 x 50 cm

Μεσημέρι. 2012, ακρυλικό σε καμβά, 50 x 70 εκ.
Noon. 2012, acrylic on canvas, 50 x 70 cm

Απόγευμα. 2012, ακρυλικό σε καμβά, 70 x 50 εκ.
Afternoon. 2012, acrylic on canvas, 70 x 50 cm

Καφενείο. 2007,
ακρυλικό σε καμβά,
90 x 45 εκ.
Coffee shop. 2007,
acrylic on canvas,
90 x 45 cm

Καφενείο. 2007,
ακρυλικό σε καμβά,
78 x 38 εκ.
Coffee shop. 2007,
acrylic on canvas,
78 x 38 cm

Μπαλκόνι. 2008,
ακρυλικό σε καμβά,
50 x 40 εκ.
Balcony. 2008,
acrylic on canvas,
50 x 40 cm

Αν ο λαός μας δεν μπορεί
ν' αντλήσει απ' τα δεινά του,
τότε του δόθηκε άδικα
μια τέτοια τραγωδία.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ

If our people
isn't willing to draw from its past,
then it doesn't deserve
the tragedy it's been given
through history.

KYRIAKOS CHARALAMBIDES

Μέρος Α
Part A

Νεότερη ιστορία της Κύπρου. Α, Β, Γ, 2007, ακρυλικό σε καμβά, 50 x 300 εκ. το κάθε ένα
Modern history of Cyprus. 2007, acrylic on canvas, 50 x 300 cm each one of them

Μέρος Β
Part B

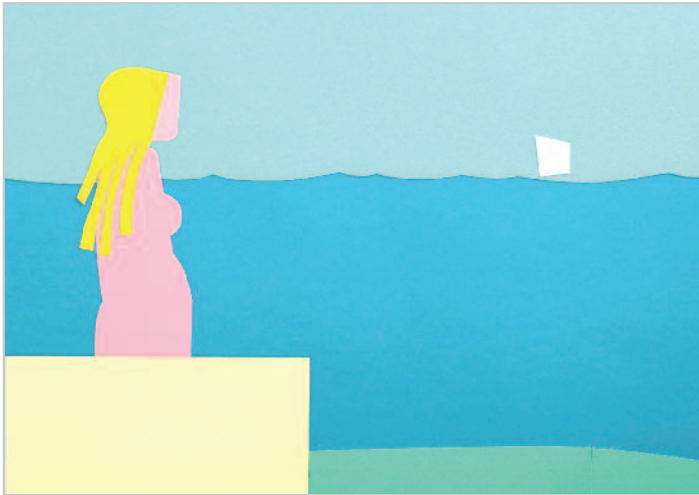
Μέρος Γ
Part C

Μέρα. 2014, κολάζ, 30 x 21εκ.
Day. 2014, collage, 30 x 21 cm

Νύχτα. 2014, κολάζ, 30 x 21εκ.
Night. 2014, collage, 30 x 21 cm

Πηνελόπη. 2014, κολλάζ, 21 x 30 εκ.
Penelope. 2014 collage, 21 x 30 cm

Απόλλωνας, 2014, κολλάζ, 21 x 30 εκ.
Apollo. 2014, collage, 21 x 30 cm

Κιθαρωδός. 2014, κολλάζ, 31 x 42 εκ.
Guitarist. 2014, collage, 31 x 42 cm

Ορφείας και Ευρυδίκη. 2014, κολλάζ, 21 x 30 εκ.
Orpheus and Eurydiki. 2014, collage, 21 x 30 cm

Αφροδίτη. 2014, κολάζ, 30 x 21 εκ.
Aphrodite. 2014, collage, 30 x 21 cm

Άδωνις και Αφροδίτη. 2014, κολάζ, 21 x 30 εκ.
Adonis and Aphrodite. 2014, collage, 21 x 30 cm

Οδυσσέας. 2014, κολάζ, 42 x 31 εκ.
Odysseus. 2014, collage, 42 x 31 cm

Ίρις, 2014, κολάζ, 31 x 42 εκ.
Iris. 2014, collage, 31 x 42 cm

Ωρίωνας, 2014, κολάζ, 31 x 42 εκ.
Orion. 2014, collage, 31 x 42 cm

Τροία. 2013, κολάζ,
42 x 31 εκ.
Troy. 2013, collage,
42 x 31 cm

Ελένη. 2014, κολάζ, 31 x 42 εκ.
Helen. 2014, collage, 31 x 42 cm

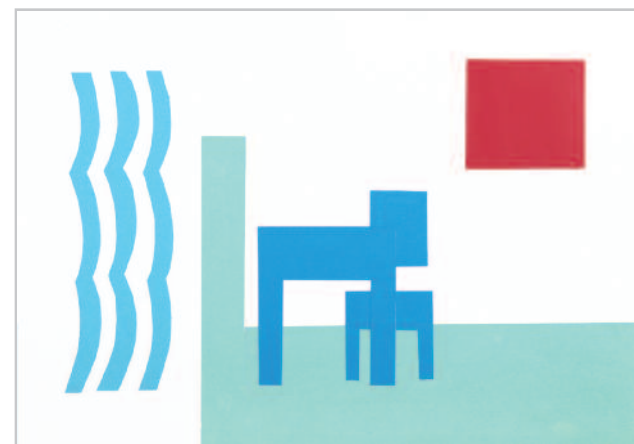
Σύνθεση. 2013, κολάζ, 31 x 42 εκ.
Composition. 2013, collage, 31 x 42 cm

Εσωτερικό. 2013, κολάζ, 42 x 31 εκ.
Indoor. 2013, collage, 42 x 31 cm

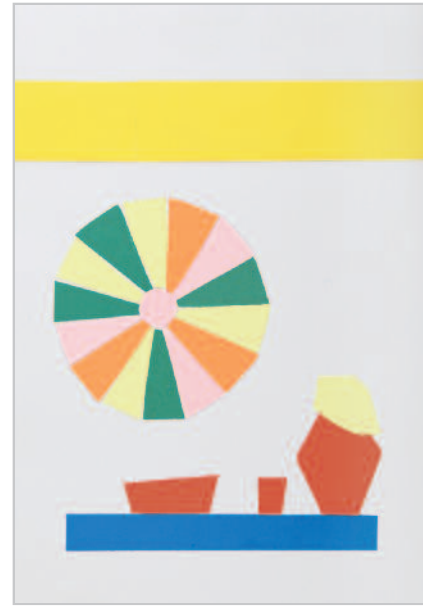
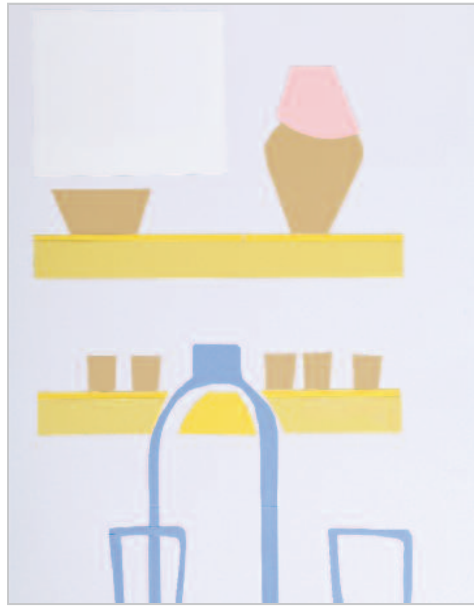

Εξωτερικό. 2013, κολάζ, 42 x 31 εκ.
Outdoor. 2013, collage, 42 x 31 cm

Αστικό τοπίο με θάλασσα. 2013, κολάζ, 31 x 42 εκ.
Umun landscape by the sea. 2013, collage, 31 x 42 cm

Εσωτερική διαρρύθμιση. 2013,
κολάζ, 42 x 31 εκ.
Interior arrangement. 2013,
collage, 42 x 31 cm

Ανοιχτό παράθυρο. 2013,
κολάζ, 42 x 31 εκ.
Open window. 2013,
collage, 42 x 31 cm

Μετωπικά. 2013, κολλάζ, 42 x 31 εκ.
At fance. 2013, collage, 42 x 31 cm

Πανοραμικά. 2013, κολλάζ,
31 x 42 εκ.
Panoramic. 2013,
collage,
31 x 42 cm

Πανοραμικά. 2013,
κολλάζ, 31 x 42 εκ.
Panoramic. 2013,
collage, 31 x 42 cm

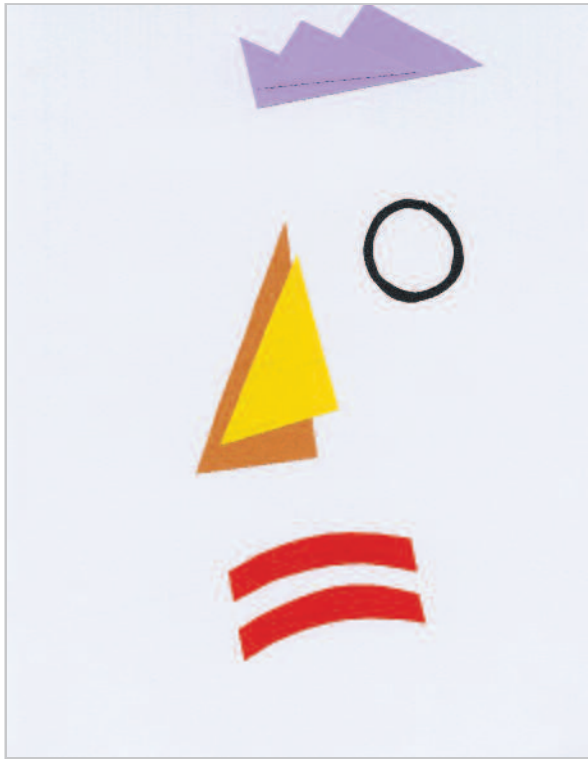
Μετωπικά. 2013,
κολλάζ, 42 x 33 εκ.
At fance. 2013,
collage, 42 x 33 cm

Μητέρα με παιδί I. 2011, κολάζ, 42 x 31 εκ.
Mother with child I. 2011, collage, 42 x 31 cm

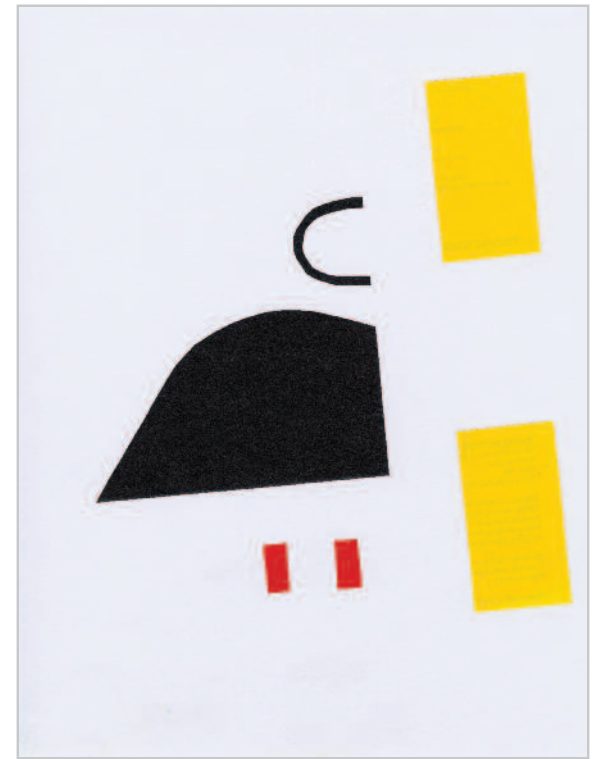
Μητέρα με παιδί II. 2011, κολάζ, 42 x 31 εκ.
Mother with child II. 2011, collage, 42 x 31 cm

1

2

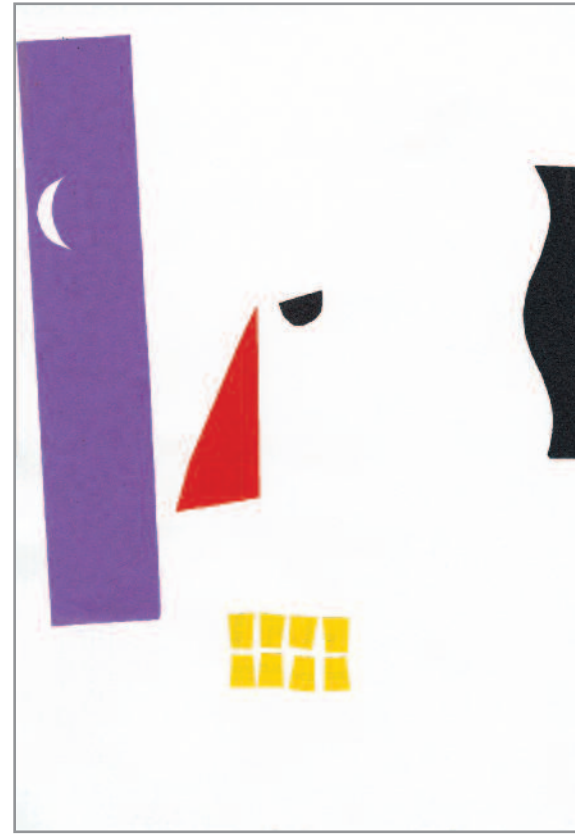

3

Αλληγορική σύνθεση. 2011, κολάζ, 42 x 31 εκ.
Allegorical composition. 2011, collage, 42 x 31 cm

Έναστρη νύχτα. 2011, κολάζ, 42 x 31 εκ.
Starry night. 2011, collage, 42 x 31 cm

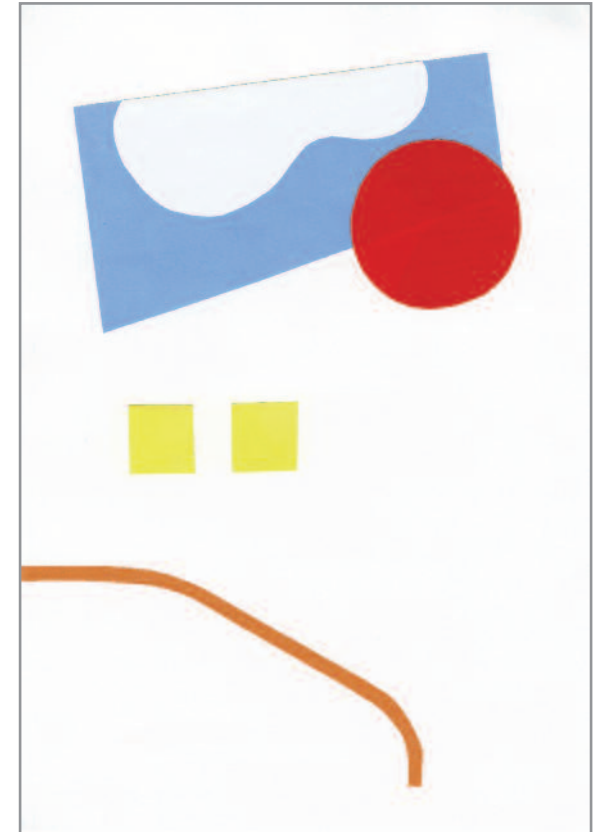
Νύχτα με φεγγάρι. 2011, κολάζ, 42 x 31 εκ.
Moon night. 2011, collage, 42 x 31 cm

Λουόμενη. 2011, κολάζ, 42 x 31 εκ.
Bathing. 2011, collage, 42 x 31 cm

Μπουγάδα. 2011, κολάζ, 42 x 31 εκ.
Laundry. 2011, collage, 42 x 31 cm

4

Αλληγορική σύνθεση. 2011, κολάζ, 42 x 31 εκ.
Allegorical composition. 2011, collage, 42 x 31 cm

Γλυπτά από ανοξείδωτο ασάλι.
Χειροποίητα κοσμήματα από ασήμι
σε πραγματικές διαστάσεις

Stainless steel sculptures.
Handmade silver jewellery
in actual dimension

Άντρας με πουά φουλάρι. 2015, 20 x 30 x 81 εκ. (αντίτυπα 21)
Man with polka dot scarf. 2015, 20 x 30 x 81 cm (edition 21)

Αφροδίτη, 2013, 6 x 20 x 30 εκ. (αντίτυπα 21)

Aphrodite. 2013, 6 x 20 x 30 cm (edition 21)

Αγκαλιά. 2013, 6 x 15 x 30 εκ. (αντίτυπα 21)

Embrace. 2013, 6 x 15 x 30 cm (edition 21)

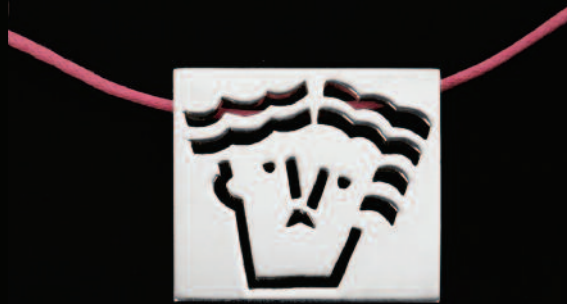
Γοργόνα. 2013, 6 x 17 x 30 εκ. (αντίτυπα 21)
Mermaid. 2013, 6 x 17 x 30 cm (edition 21)

Φιλί. 2013, 6 x 30 x 30 εκ. (αντίτυπα 21)
Kiss. 2013, 6 x 30 x 30 cm (edition 21)

Μενταγιόν. 2013, (αντίτυπα 10)
Necklace. 2013, (edition 10)

Μενταγιόν. 2013, (αντίτυπα 10)
Necklace. 2013, (edition 10)

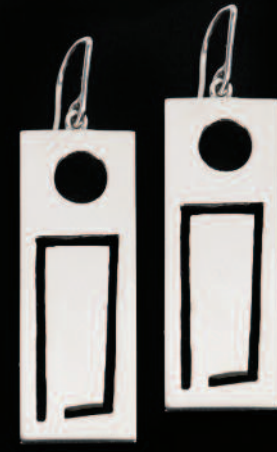
Μενταγιόν. 2013, (αντίτυπα 10)
Necklace. 2013, (edition 10)

Σκουλαρίκια. 2013, (αντίτυπα 10)
Earrings. 2013, (edition 10)

Σκουλαρίκια. 2013, (αντίτυπα 10)
Earrings. 2013, (edition 10)

Σκουλαρίκια. 2013, (αντίτυπα 10)
Earrings. 2013, (edition 10)

Δακτυλίδι. 2013, (αντίτυπα 10)
Ring. 2013, (edition 10)

Δακτυλίδι. 2013, (αντίτυπα 10)
Ring. 2013, (edition 10)

Δακτυλίδι. 2013, (αντίτυπα 10)
Ring. 2013, (edition 10)

Δακτυλίδι. 2013, (αντίτυπα 10)
Ring. 2013, (edition 10)

Μανικετόκουμπα. 2013, (αντίτυπα 10)
Cufflinks. 2013, (edition 10)

Δακτυλίδι. 2013, (αντίτυπα 10)
Ring. 2013, (edition 10)

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

Μεταπτυχιακό στις Καλές Τέχνες (MA Fine Art)

Northampton University, England, 2010-2011

Πτυχίο στις Καλές Τέχνες, Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών

Σχολή Καλών Τεχνών Αριστοτελείου Πανεπιστημίου, Θεσσαλονίκη, Ελλάδα, 1998- 2003

Ανώτερο Δίπλωμα στις Γραφικές Τέχνες, Frederick Institute of Technology, Λευκωσία, 1992-1994

Ατομικές Εκθέσεις

Μουσείο Τεχνών Ζαμπέλα, Λευκωσία, 2017

Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης, Αθήνα, 2016

Φυτόριο Εικαστικής Καλλιέργειας, Λευκωσία, 2014

Γκαλερί Αποκάλυψη, Λευκωσία, 2013

Μουσείο Λογοτεχνίας, Κίεβο, Ουκρανία, 2011

Αίθουσα Δήμου Λευκωσίας «Ειρήνη», Λευκωσία, 2010

Γκαλερί Γκλόρια, Λευκωσία, 2009

Γκαλερί Κυπριακή Γωνιά, Λάρνακα, 2008

Γκαλερί Αποκάλυψη, Λευκωσία, 2007

Γκαλερί Αποκάλυψη, Λευκωσία, 2005

Ομαδικές Εκθέσεις

Πολυχώρος Εκδόσεων Εν Τύποις, Λευκωσία, 2016. Γκαλερί Κυπριακή Γωνιά, Λάρνακα, 2014. Γκαλερί Αποκάλυψη, Λευκωσία, 2013. Γκαλερί Άλφα, Λευκωσία, 2012. Γκαλερί Is not Gallery, Λευκωσία, 2011. Γκαλερί Αποκάλυψη, Λευκωσία, 2011. 50χρονα Κυπριακής Δημοκρατίας, Πύλη Αμμοχώστου, Λευκωσία, 2010. Γκαλερί Γκλόρια, Λευκωσία, 2009. Γκαλερί Κυπριακή Γωνιά, Λάρνακα, 2009. Γκαλερί Κυπριακή Γωνιά, Λάρνακα, 2008. Γκαλερί Αποκάλυψη, Λευκωσία, 2007. Γκαλερί Orus, Λευκωσία, 2007. Γκαλερί Αποκάλυψη, Λευκωσία, 2006. Γκαλερί Αποκάλυψη, Λευκωσία, 2005. Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Θεσσαλονίκη, Ελλάδα, 2003. Κέντρο Αποφοίτων Σχολής Καλών Τεχνών, Αθήνα, Ελλάδα, 2001.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

00357 99 832263

nikospapaloukas@yahoo.com

www.nikospapaloukas.com

BIOGRAPHY

Master in Fine Arts , (MFA)

The University of Northampton, England, 2010-2011

Bachelor of Fine Arts with Honours (BA Hons)

Department of Visual and Applied Arts, Faculty of Fine Arts

Aristoteleio University of Thessaloniki, Greece, 1998-2003

Higher Diploma in Graphic Advertising and Design,

Frederick Institute of Technology, Nicosia, Cyprus, 1992- 1994

Solo Exhibitions

Loukia & Michael Zampelas Art Museum, Nicosia, 2017

Michael Cacoyannis Foundation, Athens, 2016

Visual Artists Association, Nicosia, 2014

Gallery Apocalypse, Nicosia, 2013

Museum of Literature, Kiev ,Ukraine, 2011

Peace Municipal Hall, Nicosia , 2010

Gloria Gallery, Nicosia , 2009

Gallery Kypriaki Gonia, Larnaca , 2008

Gallery Apocalypse, Nicosia , 2007

Gallery Apocalypse, Nicosia , 2005

Group Exhibitions

Gallery of En Tipis Publications, Nicosia, 2016. Gallery Kypriaki Gonia, Larnaca, 2014.

Gallery Apocalypse, Nicosia, 2013. Alpha Gallery, Nicosia, 2012. Gallery Apocalypse,

Nicosia, 2011. Is not gallery, Nicosia, 2011. 50 Years Of Artistic Creation, Famagusta

Gate, Nicosia, 2010. Gloria Gallery, Nicosia, 2009. Gallery Kypriaki Gonia, Larnaca,

2009. Gallery Kypriaki Gonia, Larnaca, 2008. Gallery Apocalypse, Nicosia, 2007. Gallery

Apocalypse, Nicosia, 2006. Gallery Apocalypse, Nicosia, 2005. Macedonia Museum

of Contemporary Art, Thessaloniki, Greece, 2003. Fine Arts Graduates Association,

Athens, Greece, 2000.

CONTACT DETAILS

00357 99 832263

nikospapaloukas@yahoo.com

www.nikospapaloukas.com

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
Νίκος Παπαλουκάς

ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ
ΕΝ ΤΥΠΟΙΣ Βούλα Κοκκίνου Λτδ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ
Χρίστος Παναγίδης
Μιχάλης Θεοχαρίδης
Χρίστος Αβρααμίδης

ISBN: 978-9963-251-66-7
Copyright © Νίκος Παπαλουκάς

CATALOGUE DESIGN
Nikos Papaloukas

PAGING
PHOTOS EDITING
EN TIPIS Voula Kokkinou Ltd

PHOTOS
Christos Panagides
Michael Theoharides
Christos Avraamides

ISBN: 978-9963-251-66-7
Copyright © Nikos Papaloukas

Με τη στήριξη των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου
Παιδείας και Πολιτισμού Κύπρου, υπό την αιγίδα της Πρεσβείας
της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ελλάδα.

With the Support of the Cultural Services of the Cyprus
Ministry of Education and Culture, under the auspices
of the Cyprus Embassy in Greece.